

HALT!

Niet-functionerende faunavoorzieningen in beeld

Veel bestaande faunavoorzieningen in Nederland, zoals dassentunnels, looprichels, amfibieschermen en rasters, functioneren niet naar behoren en dat is een kwestie van slordigheden, verwaarlozing en ontwerpfouten.

Desinteresse bij beheerders en gedeelde, onduidelijke verantwoordelijkheden zijn daar mede schuldig aan.

Er worden zo veel kosten gemaakt zonder dat er opbrengsten tegenover staan.

In deze fotoreportage wordt een overzicht gegeven van voorbeelden daarvan. Wie de schoen past trekke hem aan.

En dan hebben we het nog niet eens over niet aangelegde, maar wel verplichte voorzieningen.

— Ido Borkent, Fabrice Ottburg en Ilco van Woerse

foto's Fabrice Ottburg

1

HALT! Een niet operationeel ecoduct is natuurlijk wel het allerergste.

foto Ido Borkent

2

Verrotte looprichel onder de A18 nabij Doetinchem, hmp 205.900. Kan nog **nét** functioneel zijn.

foto Ido Borkent

3

De inmiddels begroeide loopplank is in orde, maar het dassenraster aan de wegzijde (achter de rug van de fotograaf) ontbreekt. De tunnel staat onder water door het hoge slootpeil en is daarmee onbruikbaar. Langs de A35 bij Enschede, hmp 69.400.

foto's Ido Borkent

4

A35 hmp 65.050, boven.
Deze faunapassage bestaat uit een loopgoot, een duiker onder de weg. De loopgoot wordt bereikt door een kooibrugje over een langlopende sloot. Die kooibrug is door plantengroei vrijwel dichtgegroeid. Daarnaast is in het verleden deze brug verschoven, mogelijk door onoplettend uitmaaien van de sloot. De brug komt nu uit op de verkeerde kant (rechts) van de watertunnel, juist aan die kant waar géén loopgoot zit en dus niet op het gemetselde muurtje, de opstap links. Op grote afstand is dit de enige faunapassage. De ecologische verbinding is kapot.

foto's Celine Roodhart

5

Zoekplaatje. Als je niet wist dat hier iets was, zag je het niet. Deze tunnel voor kleine zoogdieren, reptielen en amfibieën onder de A27 bij Blaricum staat permanent onder water. Gebruik door das en hermelijn is uitgesloten. Totaal nutteloos, dus.

6

Deze tunnel voor kleine zoogdieren staat ook geheel onder water. Het is de vraag of er een pomp aanwezig is. Verder zijn hier aan de overzijde van de weg twee palen afgebroken. Geschikt voor dassen met duikbrevet. Langs de A35 bij hmp 73.740.

7

Dit project, een robuuste ecologische verbindingszone, de vele kilometers lange Groene As in Noord-Holland, heeft gedurende meer dan tien jaar vele tonnen aan voorbereiding gekost en is tijdens de vorige regeringsperiode stilgelegd. De zone zou 50 meter breed moeten zijn, maar is op veel plaatsen niet gerealiseerd of slechts enkele meters breed (zie pijl), zoals deze magere rietstrook langs de ringvaart van de Haarlemmermeer. Verder zijn er veel storende zaken als recreatie en woonboten. Ook al zijn er plaatsen waar het prima functioneert, als geheel werkt het niet. Een ketting is zo sterk als zijn zwakste schakel.

8

Links een nu overbodige looprichel in een forse (natte) ecoduiker in Aalsmeer. Vooral ook bedoeld voor amfibieën en vissen, maar staat altijd droog. Dat wordt dus niks voor de watergebonden fauna. Maar het kan ook anders. Rechts een looprichel die meer dan de helft van het jaar onder water staat bij een beek onder een spoorlijn in Twente. Vooral bedoeld voor kleine tot middelgrote zoogdieren. Dat wordt dus ook niks.

9

Vier voorbeelden van niet-functionerende amfibiewerende schermen op bouwplaatsen om dieren, zoals rugstreeppadden, buiten te sluiten. Werk in uitvoering! Het alsnog wegvangen van de padjes is een kostbare aangelegenheid en natuurlijk weggegooid geld.

foto's Fabrice Ottburg

10

Links: amfibiewerend scherm tijdens bouwwerkzaamheden op woningbouwlocatie ENKA in Ede. Gebrek aan controle en technische instandhouding zorgen ervoor dat een bijna 1.000 meter lang scherm op deze manier zijn functie verliest. Zonde van de gemaakte kosten. En zonde van de padden. En dan rechts: nog erger! Op dezelfde locatie dient een blijvende constructie te worden gemaakt om te voorkomen dat padden (grote paddenpopulatie voor aanleg van de woonwijk was ruim 12.000 volwassen dieren) tijdens de voortplantingstrek de woonwijk in trekken. Met de hier afgebeelde lage keermuur gaat dit niet lukken, omdat er geen paddengoot aan het begin van de fietsoprit is neergelegd. Ook loopt deze muur niet helemaal door, waardoor padden alsnog... plat eindigen!

foto's Ilco van Woersem

11

75% van de in Ffw-ontheffingen verplichte vleermuiscompensatie wordt niet gerealiseerd, en 90% van de wél gerealiseerde compensatiemaatregelen functioneert niet. Onderhoud is altijd noodzakelijk. Afgebeeld een inkruipt-opening van een als compensatie opgehangen koloniekast op een geheime locatie voor vleermuizen, helemaal ontoegankelijk door een dicht web van spinnenwebben.

12

Deze uitsprong voor reeën ligt direct langs het spoor naast ecoduct Hulshorst. Nadat het ree naar beneden is gesprongen kan het aan de rechterzijde direct weer over spoor. Gelukkig rijden er 's nachts weinig treinen.

foto's Fabrice Ottburg

13

Deze kamsalamander-tunnels in de Waalbandijk bij Ooij hebben wel een geleidescherm, maar dat sluit niet aan, en ook niet met de vereiste hoek van 45 graden. Kortom, geen sturend vermogen. Schijnt inmiddels hersteld te zijn.

foto Fabrice Ottburg

14

Ten oosten van Doetinchem, naast de tunnelbak gelegen aan de Kloosterlaan, worden de dassen door dit gecombineerde raster naar deze speciaal voor hun ontworpen passage geleid (dit is sarcasme). Dan kunnen ze toch gemakkelijk gewoon oversteken. De reeën springen hier direct de tunnelbak in. Wel diep!

15

Locatie is A18, weer naast de Kloosterlaan tunnelbak. Het raster is over een bestaande, nu droge, duiker heengelegd. Een hek met een altijd openstaande poort, zullen we maar zeggen.

16

Nieuw! Alleen toegankelijk voor vliegende vissen! Deze duikerbuis in polder Bleskensgraaf in de Alblasserwaard ligt een groot deel van het jaar boven de waterspiegel met als gevolg dat vissen niet van A naar B kunnen migreren.

17

Wildspiegel-carroussels langs de N311 Koningsweg bij Arnhem. Ondanks het feit dat er nog niets bekend is over de effectiviteit van deze wildspiegels, worden ze op veel plekken geplaatst. Met dat geld kan wel wat beters worden gemaakt! Goed werkende rasters, bijvoorbeeld.

18

Millimeterwerk. De bovenstaande paddengoot, en hiervan zijn er vijf aanwezig, ligt langs de Horalaan in Ede en moet voorkomen dat de padden vanaf de zijweg op de 'hoofdweg' komen. Doordat de ruimte tussen de eerste spijlen niet breed genoeg is, vallen de volwassen padden niet door de spijlen heen, en zo in de goot, maar lopen vervolgens over de goot meteen de weg op . . . wederom platte padden!

19

Aan dezelfde Horalaan, enkele meters verderop en direct tegenover de niet functionerende paddengoot die hiervoor is afgebeeld, ligt een paddengoot waarbij de ruimte tussen de eerste spijlen wel breed genoeg is. Treurig dat op slechts een paar meter verschil goed en fout naast elkaar liggen en dat de zelfde kundige aannemer het werk heeft uitgevoerd.

20

Direct ten oosten van industrieterrein Medel in Tiel wordt de Betuwelijn, parallel aan de drukke A15, ontsnipperd door twee faunabuizen én twee faunarichels in de dwarsduiker die onder de Betuwelijn doorloopt die de weteringen/spoorsloten met elkaar verbindt. Passerende dieren als vossen, bunzingen, konijnen, hazen en wellicht een verdwaalde das moeten na het passeren van deze voorzieningen of het talud verder volgen. In westelijke richting verder het industrieterrein op en in oostelijke richting naar de volgende oprit van de A15 of de wetering overzwemmen om vervolgens op de weg te belanden. Eerst naar links kijken, dan naar rechts, en dan weer naar links. Alles vrij? Zo kom je veilig thuis!

Verantwoording: Ido Borkent en Fabrice Ottburg zijn redacteur van het Vakblad NBL. Ilco van Woersem werkte mee op persoonlijk titel.